

INTERNATIONAL SAVA RIVER BASIN COMMISSION

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ

о раду и активностима

**Међународне комисије за слив ријеке Саве
за период од 1. априла 2022. до 31. марта 2023.**

Док.бр.: 1R-64-D-23-2/2-3

Контакт

Секретаријат Савске комисије
Кнеза Бранимира 29
10000 Загреб / Хрватска
Тел: +385 (1) 488-6960
Е-маил: isrbc@savacommission.org
www.savacommission.org

© ISRBC 2023

САДРЖАЈ

Увод	1
1. Девети састанак страна Оквирног споразума – кратки преглед резултата.....	2
2. Интегрално управљање водама.....	3
2.1. Управљање ријечним сливовима	3
2.2. Управљање поплавама	5
2.3. Спречавање и контрола акцидената.....	6
3. Пловидба.....	9
3.1. Обнова и развој пловног пута ријеке Саве	9
3.2. Безбједност пловидбе и повезани технички стандарди.....	10
4. Управљање подацима и информацијама.....	13
4.1. Гео-информациона питања	13
4.2. Хидролошка и метеоролошка питања	14
4.3. Интернет страница и друштвене мреже Савске комисије.....	14
5. Међусекторска и развојна питања.....	15
6. Правна и финансијска питања	16
6.1. Правна питања	16
6.2. Финансијска питања.....	16
7. Сарадња и укључивање заинтересованих страна	18
7.1. Сарадња са међународним, националним и локалним институцијама	18
7.2. Обилјежавање Дана Саве 2022. и укључивање младе генерације	19
ПРИЛОЗИ	23
ПРИЛОГ I: Списак чланова и замјеника чланова Савске комисије.....	25
ПРИЛОГ II: Списак националних институција одговорних за имплементацију Оквирног споразума.....	26
ПРИЛОГ III: Списак догађаја у организацији/коорганизацији Савске комисије у финансијској 2022. години	28
ПРИЛОГ IV: Списак пројеката повезаних са Оквирним споразумом који су завршени или су у току у финансијској 2022. години.....	30
ПРИЛОГ V: Списак спољних пројеката које помаже Савска комисија који су завршени или су у току у финансијској 2022. години.....	32
ПРИЛОГ VI: Списак скраћеница.....	36

Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив ријеке Саве (*ISRBC, Савска комисија*) прописани су Оквирним споразумом о сливу ријеке Саве (*FASRB, Оквирни споразум*) и, још конкретније, прилогом I. Оквирног споразума – Статутом Међународне комисије за слив ријеке Саве. Једна од обавеза Савске комисије, према Статуту, је подношење годишњих извјештаја о свом раду државама странама Оквирног споразума (Босна и Херцеговина, Република Хрватска, Република Србија и Република Словенија). У складу с тим припремљен је и овај *Годишњи извјештај о раду и активностима Савске комисије за период од 1. априла 2022. до 31. марта 2023. (Годишњи извјештај¹)*.

У претходном извјештајном периоду Савска комисија се врло добро прилагодила условима рада у пандемији. Стечено искуство било је врло корисно и може се рећи да су постављени циљеви и планирани резултати за финансијску годину 2022. успјешно испуњени. Упркос тешкоћама у функционисању у специфичној ситуацији, постигнут је значајан напредак у свим областима дјеловања Комисије: завршетак израде и одобрење Другог плана управљања сливом ријеке Саве (Сава RBM План), даљи напредак у питањима управљања ризицима од поплава и питањима везаним за нанос, наставак активности на обнови и развоју пловидбе на пловном путу ријеке Саве, заједно са радом на повезаним безбједносним стандардима као и даљи развој повезаних интегрисаних система. Уложени су знатни напори и ресурси у имплементацију текућих пројеката као и у припрему активности планираних за наредне године, са посебним нагласком на завршетак припреме регионалне компоненте Програма интегрисаног развоја коридора Саве и Дрине (SDIP), који је заправо почео 31. августа 2022. године потписивањем споразума о додјели бесповратних средстава између IBRD -а, који дјелује као агенција за имплементацију Глобалног фонда за животну средину (GEF), и Савске комисије, за финансирање регионалне компоненте SDIP-а. У наредним годинама ова помоћ ће представљати кључну подршку најзначајнијим активностима Савске комисије у постизању приоритетних циљева сарадње страна.

Најважнији догађај који је обиљежио извјештајни период био је 9. састанак страна Оквирног споразума (MoP) који је одржан у Загребу 9. децембра 2022. године. Појединости о MoP-у и његовим резултатима наведене су у поглављу 1.

Између осталог, могу се истаћи три сједнице Савске комисије и организација 10. Парламента младих слива ријеке Саве. Више појединости о важним питањима налази се у поглављима од 1. до 7. овог Извјештаја. Осим тога, корисне информације наведене су и у прилозима.

---

¹ *Годишњи извјештај* односи се на финансијску годину (FY) Савске комисије, која покрива период од 1. априла текуће године до 31. марта наредне године

1. Девети састанак страна Оквирног споразума – кратки преглед резултата

Високе делегације страна Оквирног споразума окупиле су се у Загребу 9. децембра 2022. на 9. састанку држава страна Оквирног споразума и поновно потврдиле виталну важност регионалне сарадње. Изражено је задовољство изузетним напретком према остварењу заједнички договорених циљева, постављених Оквирним споразумом и његовим протоколима, који су постигнути у периоду од посљедњег састанка страна одржаног у Сарајеву у октобру 2019. године.

У том погледу, стране су прихватиле Извјештај о имплементацији Оквирног споразума за период од 1 јуна 2019. до 31. јуна 2022., који је припремила Савска комисија.

Слика 1. 9. Састанак страна FASRB-а (Загреб, 9. децембар 2022.)

Осим тога, на 9. састанку држава страна Оквирног споразума одобрен је други План управљања сливом ријеке Саве, као велики успјех у регионалној сарадњи у области вода, што је довело до испуњења једног од главних циљева FASRB-а - *успостављања одрживог управљања водама*.

Стране су поздравиле и успјехе у другим областима сарадње: управљању поплавним ризицима, управљању наносом, пловидби и системима за размјену података и информација. Стране су потврдиле изузетан рад уложен у успјешну припрему регионалне компоненте SDIP-а, која ће послужити као катализатор за даље јачање сарадње и постизање конкретних резултата у наредним годинама.

Стране су изразиле задовољство радом Савског Парламента младих и такође су изразиле захвалност донаторима, партнерским организацијама и свим другим сарадницима за подршку у раду Савске комисије.

Цијели текст Декларације 9. МоР на енглеском и свим званичним језицима страна, Извјештај о имплементацији FASRB-а, као и о 2. Сава RBM План доступни су на интернет страни Савске комисије: [Девети састанак страна FASRB-а²](https://www.savacommission.org/activities-178/178?datum=9.12.2022.).

² <https://www.savacommission.org/activities-178/178?datum=9.12.2022.>

2. Интегрално управљање водама

Водни ресурси слива ријеке Саве, као извор живота, станишта многих важних екосистема и темељ друштвено-економског просперитета цијелог региона, захтијевају посвећено управљање, пажљиву заштиту и савјесно коришћење. У области интегрисаног управљања водама током извјештајног периода, Савска комисија остаје посвећена имплементацији корака који воде према прекограничним рјешењима која интегришу друштвене, еколошке и економске принципе за одрживи развој слива ријеке Саве на обострану корист и повећану добробит свих људи, друштва и природе.

Финансијска 2022. година обиљежена је службеним завршетком другог “савског” циклуса управљања ријечним сливом. Такође, у току је наставак другог циклуса управљања поплавним ризицима, као и активности које се баве питањима повезаним са наносом, спрјечавањем и контролом акцидентних загађења и даљи развој повезаних интегрисаних система.

2.1. Управљање ријечним сливовима

У складу с одредбама члана 12. Оквирног споразума, развој заједничких и координисаних планова управљања сливом ријеке Саве има за циљ унапрјеђење политичког оквира цјелокупног слива у циљу спрјечавања даљег погоршања или постизања побољшања статуса воде и јачање сарадње у дугорочном и одрживом коришћењу заједничких водних ресурса унутар слива ријеке Саве.

Други “савски” циклус управљања сливом покренут је након одобрења првог Плана управљања сливом ријеке Саве на 5. састанку Страна Оквирног споразума, одржаном у Загребу 2014. године, а настављен је наредних година, слиједећи кораке прописане Оквирном директивом о водама (ОДВ). Његов завршетак резултат је вишегодишњег заједничког и посвјећеног рада, као и значајног колективног напора бројних институција и стручњака из савских земаља, уз координацију Секретаријата Савске комисије.

Слика 2. Одобрен 2. Сава RBM план на енглеском и свим службеним језицима страна

Други План управљања сливом ријеке Саве развијен за раздобље 2022.-2027., у највећој могућој мјери у складу са захтјевима Оквирне директиве о водама, према методологији примјењеној на нивоу дунавског слива и у складу са структуром првог Плана управљања.

План садржи ажурирану процјену значајних антропогених притисака на површинске и подземне ресурсе, компилацију националних мрежа за праћење површинских и подземних водних тијела од интереса за планирање на нивоу слива, као и прелиминарни попис подручја заштићених законодавством ЕУ и националним законодавствима. Поред тога, други План управљања пружа свеобухватну процјену еколошког стања/потенцијала и хемијског стања површинских водних тијела, као и хемијског и квантитативног стања подземних водних тијела. План садржи преглед циљева везаних за животну средину/управљање и попис постојећих изузетака за површинска и подземна водна тијела, и рјешавање питања управљања водама од великог значаја за слив ријеке Саве као што су пловидба, управљање поплавним ризицима, производња хидроенергије и развој пољопривредног сектора, и приказује активности везане за прилагођавање климатским промјенама. Урађена је економска анализа значајног коришћења вода и водних услуга у прекограничном контексту, заједно са Програмом мјера развијеним у циљу спецификације активности потребних за испуњење циљева Оквирне директиве о водама који су дефинисани за слив ријеке Саве кроз визије и специфичне циљеве управљања.

Процес припреме другог Плана управљања сливом ријеке Саве такође је био платформа за јавне консултације и ангажовање заинтересованих страна у планирању управљања сливом. На почетку извјештајног периода, активности су биле усмјерене на даље поступање у вези са нацртом другог плана након процеса јавних консултација, који је завршен у марту 2022. Прикупљене примједбе су размотрене, а ажурирани нацрт другог Плана управљања припремљен је и договорен на техничком нивоу у априлу 2022. Након тога, финални нацрт плана преведен је на све службене језике страна, потврђен од стране Савске комисије у јулу 2022. и достављен као њен службени приједлог државама странама (и Црној Гори) за потребе њихових националних поступака одобрења.

Коначно, Декларацијом са свог 9. састанка, државе Стране Оквирног споразума (и Црна Гора) одобриле су други План управљања сливом ријеке Саве, као велики успјех у регионалној сарадњи у области вода, и тиме службено означиле крај другог “савског” циклуса планирања .

[Други План управљања](#) штампан је на енглеском и свим службеним језицима страна³, а поред тога, уз [Сажетак Плана](#) који има за циљ да пружи основне информације о процесу свим заинтересираним странама, као и [Резиме о активностима учествовања јавности у процесу припреме плана](#), доступан је на службеним страницама Савске комисије.

У складу са Протоколом о управљању наносом, стране су дужне да доставе информације о ископу наноса извршеном у претходној години и да дају податке о планираном ископу у текућој години. На основу достављених података, Савска комисија припремила је извјештаје о ископу наноса у 2021. и планираном ископу у 2023. години. Извјештаји су достављени надлежним институцијама Страна. Према прикупљеним подацима укупна количина ископа у 2021. години у сливу ријеке Саве износи више од 2,0 милиона м³.

³[2. План управљања сливом ријеке Саве \(СЛО\)](#)

[2. План управљања сливом ријеке Саве \(ХРВ\)](#)

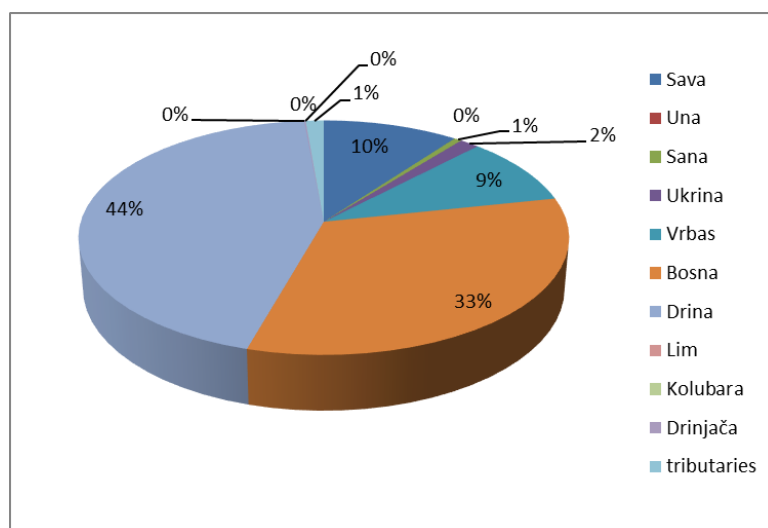
[2. План управљања сливом ријеке Саве \(БОС\)](#)

[2. План управљања сливом ријеке Саве \(БИХ СРП\)](#)

[2. План управљања сливом ријеке Саве \(СРБ\)](#)

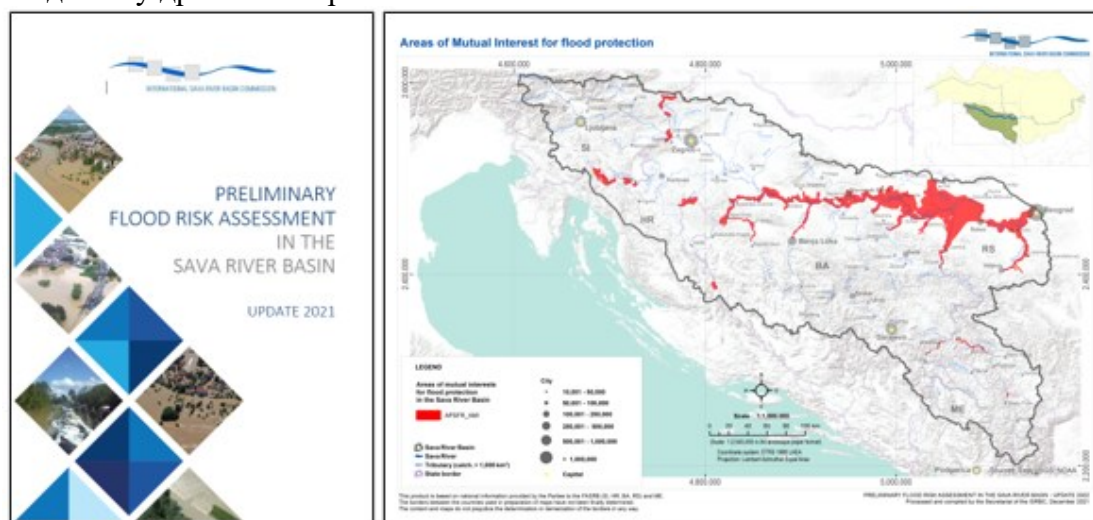
Проценти извршеног ископа наноса по појединим ријекама током 2021. године приказани су на слици 3.

Слика 3. Процент изведеног ископа наноса по ријеци у 2021.

2.2. Управљање поплавама

Активности везане за управљање поплавама на нивоу слива ријеке Саве, засноване на *Протоколу о спрјечавању поплава уз Оквирни споразум*, наставиле су се током цијеле финансијске 2022. године. Ажурирани извјештај о *прелиминарној процјени ризика од поплава у сливу ријеке Саве (Sava PFRA)*, урађен у сарадњи са институцијама страна Оквирног споразума и Црне Горе, завршен је и прихваћен од стране Савске комисије на њеној 60. сједници. Ажурирана су *подручја од заједничког интереса за заштиту од поплава (AMI)* у сливу ријеке Саве, утврђена у првом “савском” циклусу планирања, у складу са анализама *подручја потенцијално значајног ризика од поплава (APSF)* спроведених у државама странама.

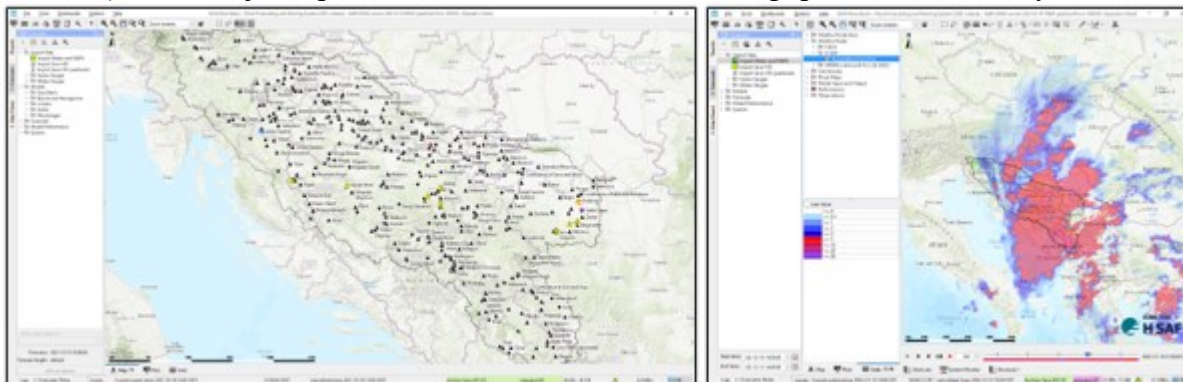
Слика 4. Насловна страна ажуриране верзије Сава PFRA 2021. и карта ажурираних AMI-ја

Ажурирани извјештај објављен је и доступан овде: [SavaPFRA Update 2021](#). Посебна пажња у извјештају посвећена је утицајима поплава на људско здравље, као и културну и историјску баштину. Заштита културноисторијске баштине анализирана је кроз пројекат *Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко унапрјеђење и већу отпорност у заједници (SHELTER: <https://shelter-project.com/>)* који је укључио слив ријеке Саве као једну од пет студија случаја (тзв. подручја Отворених

лабораторија), у заједничкој координацији UNESCO-а и Савске комисије. Пројекат, који се завршава у мају 2023., значајно ће допринијети разумијевању директних и индиректних ефеката опасности од поплава на културну и историјску баштину.

Имплементација неструктурних мјера одобрених *Планом управљања ризиком од поплава у сливу ријеке Саве (План управљања ризиком од поплава)* остварена је или је у току, док се информације о имплементацији структурних мјера, које су у надлежности националних институција, размјењују у континуитету.

Систем прогнозе и упозорења на поплаве у сливу ријеке Саве (Сава FFWS) редовно користи 10 надлежних националних институција из 5 земаља. Систем ради на недавно ажурираној верзији софтвера Delft FEWS (2021.01). Copernicus-ов GloFAS (Услуге глобалног праћења за делинеацију поплава у скоро реалном времену помоћу сателитских снимака) стављен је на располагање на Сава FFWS платформи као нова могућност.

Слика 5. Сава FFWS у оперативној употреби

Годишњи програм обуке за 2022. годину, који је припремио Секретаријат Савске комисије, састојао се од 20 различитих догађаја (радионица и обука) који су одговорним организацијама били прилика за редовну изградњу капацитета. Поред тога, Секретаријат Савске комисије организовао је неколико догађаја за трансфер знања у периоду на који се извјештај односи.

Редовни годишњи извјештај о функционисању Сава FFWS-а (за период од 1. јануара до 31. децембра 2022.) припремљен је у складу са *Меморандумом о разумијевању о сарадњи у погледу редовног функционисања и одржавања Сава FFWS-а*. Извјештај, осим оцјене функционисања Сава FFWS-а, садржи преглед ангажмана и процјену трошкова свих организација укључених у његов рад.

2.3. Спречавање и контрола акцидентата

Стране Оквирног споразума користе Систем раног упозоравања на опасност од акцидентата (AEWS) Међународне комисије за заштиту ријеке Дунав (ICPDR). Циљеви AEWS-а су пријем, обрада и пренос информација о загађењу, те брзо рјешавање ванредних ситуација и пренос информација о њима. ICPDR је тестирао AEWS два пута 2022. године, у априлу и октобру. Тестови су показали да AEWS функционише у складу са очекивањима, без икаквих проблема са техничке тачке гледишта. Реактивност и веза са сервером текли су врло глатко током теста и сви Главни међународни центри за узбуњивање (Principal International Alert Center; PIAC) који су учествовали, били су у могућности да спроведу задатке, упркос чињеници да центри у Босни и Херцеговини и Србији још увијек не раде 24 часа дневно, 7 дана у седмици. Што се тиче стварних догађаја у извјештајном периоду, PIAC центри низводно од Словеније примили су

информације о жељезничкој несрећи на жељезничкој станици у Зиданом мосту (Словенија) 7. јануара 2022., али није уочено истицање опасних материја.

Имплементација пројеката *Управљање непредвиђеним ситуацијама у сливу ријеке Саве (Water Contingency Management in the Sava River Basin, WACOM)*, кофинансиран преко *Дунавског транснационалног програма (Danube Transnational Program, DTP)*, почела је у јулу 2020. а завршила у децембру 2022. године. Главни циљ пројеката, који је фундаментално секторски, био је смањење ризика по животну средину који су повезани са случајним загађењем и поплавама. Главни партнер пројеката био је Универзитет у Љубљани. Остали партнери биле су институције одговорне за управљање водама, управљање поплавним ризицима, пловидбу и цивилну заштиту, и Савска комисија као међународна организација.

Пројекат је испоручио различите резултате, као што су алати за моделирање креирани како би се омогућило боље предвиђање пропагације акцидентног загађења; алати командног система у случају инцидената (Incident Command System, ICS) са алатом за прекограничну координацију, што омогућује ефикасну комуникацију између институција укључених у реаговање на поплаве/акцидентно загађење, као и алат за свијест о ситуацији која пружа оквир за размјену информација о инцидентима између активираних штабова у сложеном прекограничном догађају (акцидентно загађење или поплаве).

Кроз WACOM пројекат, Сава ГИС је надограђен са два додатна модула: за превенцију и контролу акцидената (APC)) и за пловидбу (NAV). Више о овим модулима у поглављу 4. - Управљање подацима и информацијама.

У склопу имплементације пројеката организоване су три такозване "штабне" вјежбе у Брежицама (SI), Славонском Броду (HR) и Брчком (BA), уз учествовање представника водопривреде, цивилне заштите и сектора пловидбе. Те вјежбе показале су значај побољшања практичне сарадње у свим фазама циклуса управљања ризицима од катастрофа. У том смислу, пројекат је анализирао постојеће праксе у прекограничном управљању екстремним догађајима у случају акцидентног загађења и поплава и предложио два стратешка документа са приједлогом мјера за побољшање поступака за координацију, моделирање и информисаност о ситуацији.

Савска комисија била је одговорни партнер за службену комуникацију пројекта WACOM. У том смислу, четири билтена објављена су на интернет страници пројекта и послата циљним групама. Комисија је осигурала и медијску покривеност радионица организованих у склопу пројеката, затим 10-ог Парламента младих одржаном у октобру 2022. и завршне конференције одржане у новембру 2022. Чланци о пројекту објављени су и у Савском вјеснику - службеном билтену Савске комисије, у Хрватској Водопривреди - службеном билтену Хрватских вода и у Dunav Watch-у, службеном билтену ICPDR-а. За завршну конференцију направљен је видео материјал и двојезична брошура која је дистрибуирана учесницима.

Слика 6. Насловна страна брошуре и снимак екрана видеозаписа

Пројекат је представљен и на различитим међународним манифестацијама (нпр. на састанцима Дунавске стратегије, конференцијама и састанцима сталних стручних група и сједницама Савске комисије). Додатне информације о пројекту WACOM доступне су на службеној интернет страници пројеката [Interreg Dunav \(interreg-danube.eu\)](http://interreg-danube.eu) и на друштвеним мрежама [Facebook](https://www.facebook.com/) и [Twitter](https://twitter.com/).

3. Пловидба

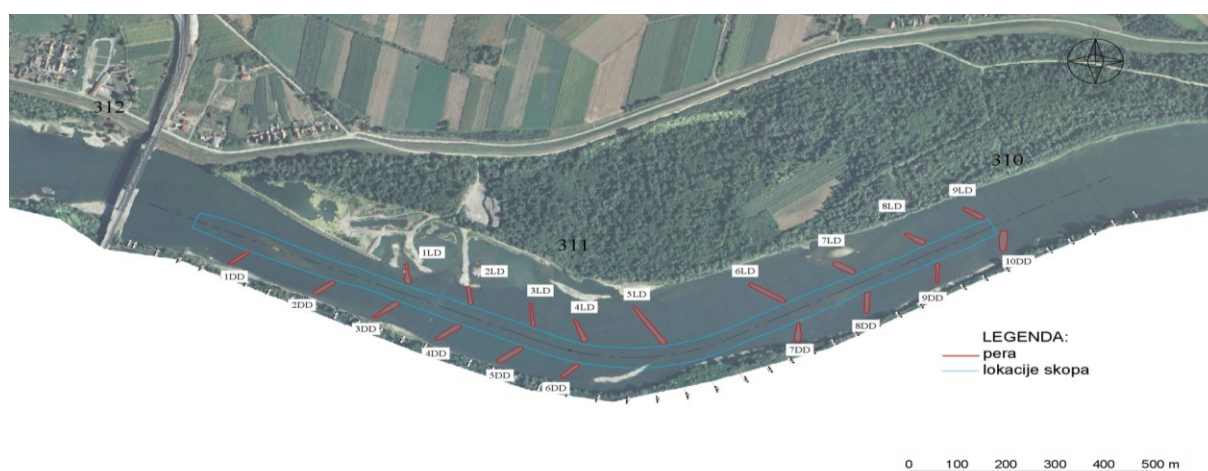
Рад Савске комисије у области пловидбе током финансијске 2022. године, као што је то био случај и до сада, првенствено је био усмјерен на наставак активности на обнови и развоју пловидбе и транспорта на пловном путу ријеке Саве.

3.1. Обнова и развој пловног пута ријеке Саве

У погледу обнове и развоја пловног пута ријеке Саве, у извјештајном периоду су се наставиле активности на рјешавању проблема пловидбе на критичним секторима, такозваним уским грлима.

Након завршетка радова на багеровању на неколико критичних сектора у Србији током претходних година, који се односе на преостала два критична сектора, Сремску Митровицу и ушће ријеке Дрине, први је укључен у пројекат проширења капацитета луке Сремска Митровица и финансираће се кроз SDIP, а за други, који дијеле Србија и БиХ, завршена је припрема прелиминарне студије изводљивости са главним пројектом. Почетак радова планиран је у скорије вријеме, а 50 посто средстава осигураће се преко Европске инвестиционе банке (ЕИБ), док је за остатак Србија поднијела захтјев за бесповратна средства из Инвестиционог оквира за Западни Балкан (Western Balkans Investment Framework, WBIF).

У Хрватској је 2022. године довршена документација за пројекат *Израда студије процјене утицаја на животну средину и пројектне документације за активност: Побољшање услова пловности ријеке Саве од ркм 300 до ркм 329* (пројекат Јаруге-Нови Град). Студија процјене утицаја на животну средину завршена је у децембру 2019. и измијењена и допуњена јануара 2020., јула 2021. и априла 2022., а након тога одобрена у јуну 2022. Савска комисија подржала је припрему пројекта оснивањем Форума заинтересованих страна (SF), који чине представници националних тијела, невладиних организација, цивилног сектора и академске заједнице, као и локалних заједница из Хрватске и БиХ, које дијеле овај сектор. До сада су организована три састанка Форума, док је сљедећи састанак планиран за финансијску 2023., у сарадњи са органима власти обје државе.

Слика 7. Еколошки одобрено регулационо рјешење на сектору "Јаруге –Нови Град"

Кад је ријеч о другим радовима, у луци Славонски Брод, након претходног завршетка изградње два вертикална кејска зида, повезаних са постојећим вертикалним кејским зидом (укупне дужине 370 м), у току је изградња управљачког и логистичког простора за контејнерски терминал површине око 5.200 м².

У Босни и Херцеговини, иако су бесповратна средства за деминирање десне обале Саве у износу од 8,16 милиона евра одобрена 2020. године, имплементација се још увијек чека због одређених административних процедура између WBIF-а и Свјетске банке. Рјешавање овог проблема важан је предуслов за даљи напредак у обнови пловидбе ријеком Савом. Одређене активности покренуте су како би се обезбједило финансирање радова са БиХ стране на сектору Јаруге - Нови Град у другој фази имплементације SDIP-а. У складу с тим, тај би сектор требао да има предност у деминирању.

3.2. Безбједност пловидбе и повезани технички стандарди

Побољшање безбједности пловидбе једна је од најважнијих активности Савске комисије и у складу с тим се у овом извјештајном периоду настављен је рад на стандардима везаним за безбједност пловидбе као и на другим техничким стандардима.

Интеграција двије постојеће веб апликације (систем подршке националним тијелима одговорнима за инспекцијски надзор безбједности пловидбе и систем за припрему Плана обиљежавања пловног пута) у Сава ГИС, као и интеграција електронских навигационих карата (ENC) за цјелокупни пловни пут ријеке Саве, финализована је на тестној платформи у оквиру пројеката WACOM. Поред тога, креиран је и пловидбени модул Сава ГИС-а и инсталиран на тестној платформи. Те ће се активности наставити у финансијској 2023. години њиховим укључивањем у оперативну ГИС платформу.

Довршено је најновије ажурирано и измијењено издање *Приручника за пловидбу на ријеци Сави* (укључујући обиљежавање пловила, обиљежавање пловног пута и сл.), док је дигитално издање Приручника објављено на интернет страницама Савске комисије. Превод издања на енглески језик планиран је за финансијску 2023. годину.

Слика 8. Насловна страна 2. издања Приручника за пловидбу на ријеци Сави

Што се тиче објављивања статистичких података о претовару као и о пловном путу, припремљене су основне информације о прикупљању, статистичкој обради и анализи података о транспорту роба и путника у сливу ријеке Саве за 2022. годину. Биће објављене на интернет страници Савске комисије у првом тромјесечју финансијске 2023. године. Као дио сарадње са CCNR-ом, та размјена и анализа података дио је њиховог годишњег извјештаја о праћењу тржишта европске унутрашње пловидбе.

Користећи правни капацитет дат Оквирним споразумом, Савска комисија је донијела Одлуку 2/23 о Плану обиљежавања и одржавања пловних путева на ријеци Сави и њеним

пловним притокама за 2023. годину.

Слика 9. План обилежавања и одржавања пловних путева на ријеци Сави и њеним пловним притокама за 2023. годину

Секретаријат Савске комисије је у финансијској 2022. години радио на приједлогу Правилника о одржавању пловних путева на граничним секторима између Хрватске и Босне и Херцеговине како би се осигурала безбједна пловидба. Текст прелиминарног приједлога размотрили су стручњаци из предметних држава страна, а након расправе договорене су одређене измјене. Такође, договорено је да надлежна тијела из Хрватске и БиХ обавијесте Секретаријат о потребним граничним процедурама које морају да се спроводе, како би се обавили радови одржавања заједничких дионица. Чим се ријеше преостала питања и доврши коначни приједлог текста Правилника, Секретаријат ће организовати састанак уз учествовање надлежних тијела из предметних земаља с циљем постизања договора о наредним корацима, што се очекује у финансијској 2023. години.

Одлука о Правилима о посади пловила у сливу ријеке Саве стављена је ван снаге након мишљења и захтијева Европске комисије, углавном због процедуралних питања. Како би се донијела заједничка правила, Секретаријат је покренуо тематску сарадњу са CCNR-ом која се бави новим Правилима о посади пловила. Секретаријат ће у финансијској 2023. години наставити са активностима на припреми оптималног рјешења за имплементацију Директиве (ЕУ) 2017/2397 о признавању стручних квалификација у унутрашњој пловидби.

Узимајући у обзир потребу регулисања питања везаних за безбједност рекреативне пловидбе на заједничким секторима ријеке Купе између Хрватске и Словеније као и спремност надлежних тела обе државе на усклађивању режима пловидбе ријеком Купом, Савска комисија је припремила нацрт приједлога *Препоруке о режиму пловидбе на заједничком сектору ријеке Купе*. Завршетак и доношење Препоруке очекује се у финансијској 2023. години.

Након разматрања и постигнутог заједничког става између DC, ICPDR и ISRBC, закључено је да је *Заједничку изјаву о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу ријеке Дунав* (Заједничка изјава) и *PLATINA приручник о добрим праксама у одрживом планирању пловних путева*, потребно ажурирати и прилагодити новим политичким смјерницама. Идеја о подршци овој важној иницијативи преко регионалне компоненте SDIP-а представљена је Свјетској банци у октобру 2022. и изазвала је позитивну реакцију. Договор о наредним корацима

између три комисије очекује се у првој половини финансијске 2023. године

Кад је ријеч о учествовању у међународним активностима, Савска комисија је активно учествовала у раду Стручне групе Европског правилника за унутрашње пловне путеве (CEVNI EG). CEVNI EG је довршила припрему ажурираног издања Европског правилника за унутрашње пловне путеве (CEVNI 6), чиме је усвојен приједлог за даље усклађивање и модернизацију европских правила пловидбе. Савска комисија је нарочито допринијела иницијативама о аутономној пловидби са посебним нагласком на прилагођавање повезаних прописа (одговорност за оштећење бродова, правила идентификације пловила, итд.). Завршена је израда измјена и допуна Правила пловидбе у сливу ријеке Саве у складу са промјенама у CEVNI 6, а доношење Одлуке о усвајању ажурираних Правила пловидбе очекује се у финансијској 2023. години.

Савска комисија је такође наставила активно учествовање у раду Европског одбора за израду стандарда у области унутрашње пловидбе (CESNI) и његових стручних група. Циљеви CESNI-ја су допринос доношењу јединствених стандарда на цијелој мрежи унутрашњих пловних путева у Европи како би се повећала безбједност пловидбе и заштита животне средине у контексту транспорта унутрашњом пловидбом, чиме се промовише запошљавање у унутрашњој пловидби и сектор чини привлачнијим уз истовремено олакшавање транспорта и промовисање међународне трговине.

Секретаријат Савске комисије активно је учествовао у догађајима организованим у оквиру сродних пројеката или од стране релевантних организација, као што су NAIADES, DINA, COMPETING, MERLIN и METEET.

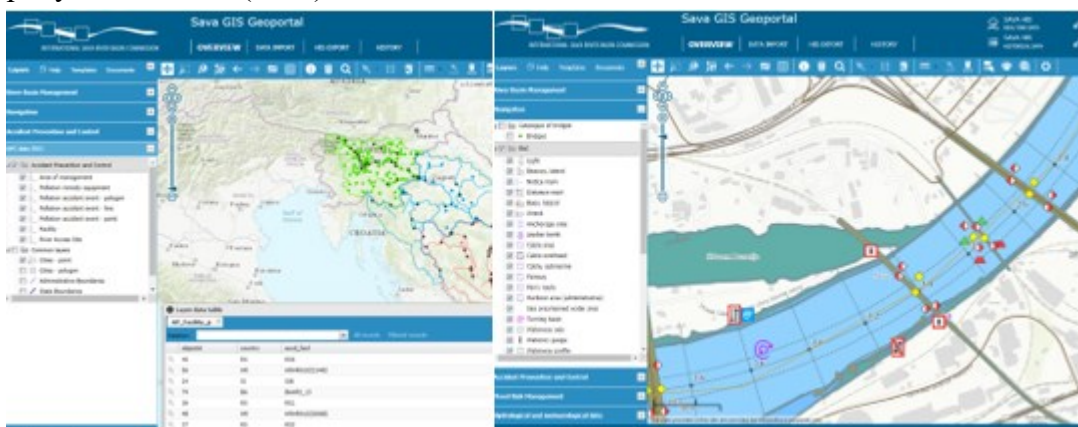

4. Управљање подацима и информацијама

Размјена података и информација (путем Сава ГИС платформе) пружила је потребну основу за успјешно спровођење релевантних активности на нивоу слива ријеке Саве. Активности везане за Сава ГИС наставиле су се и у извјештајном периоду прикупљањем података потребних за различите сврхе у оквиру активности Савске комисије, и развојем додатних модула као саставних компоненти платформе.

4.1. Гео-информациона питања

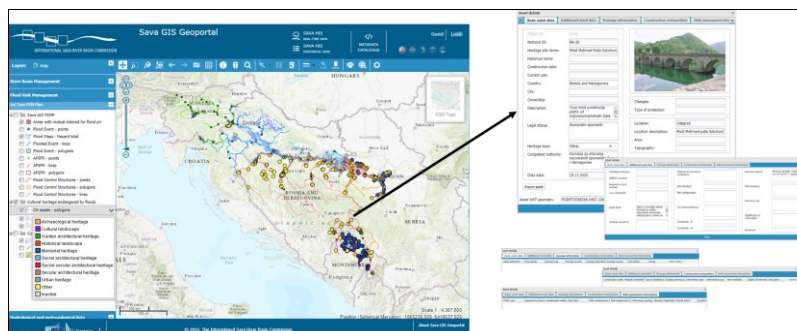
Сава ГИС платформа, у цјелини гледано, била је потпуно оперативна у финансијској 2022. години. Сава ГИС Геопортал, централни дио платформе, има 141 корисника (Секретаријат - 7, стручне групе - 59, спољни корисници и пројекти – 75) који су тренутно регистровани са одговарајућим управљачким улогама. Геопортал је статистички забиљежио око 3000 јединствених сталних корисника током извјештајног периода. Сем постојећих модула (RBM & FRM) са повезаним скуповима података у периоду извјештавања, додата су два додатна модула: за пловидбу (NAV) и Спрјечавање и контролу акцидента (APC).

Слика 10. Додатни модули Сава ГИС-а (www.savagis.org) - APC (лијево) и NAV (десно)

Модули су успјешно пројектовани, тестирани и имплементирани у оквиру WACOM пројекта. APC модул даје потенцијалне локације мјеста опасности од случајног загађења, визуализацију ширења загађења, локације опреме за санирање загађења и локације могућег приступа ријеци. NAV модул састоји се од електронских пловидбених карата, албума мостова на ријеци Сави, веб апликација за систем подршке инспекцији безбједности пловидбе, као и израду Плана обиљежавања, као и Даљинара ријеке Саве и њених пловних притока.

У оквиру пројекта SHELTER прикупљени су подаци о локалитетима културно-историјске баштине у поплаваним областима у сливу ријеке Саве и укључени у Сава ГИС Геопортал.

Слика 11. Унапријеђени Сава ГИС културно-историјским скуповима података

У наредном периоду планира се обимна надоградња Сава ГИС-а у оквиру имплементације SDIP-а.

4.2. Хидролошка и метеоролошка питања

Сава ХИС (www.savahis.org) представља ефикасан алат за прикупљање, складиштење, размјену и извјештавање о хидролошким и метеоролошким подацима о: падавинама, температури ваздуха, дубини снијега, водостају, протоку, температури воде, замућености, укључујући и бројне статистичке параметре. Преглед доступних станица у Сава ХИС-у приказан је у слиједећој табели. Број станица са подацима у скоро реалном времену је у заградама.

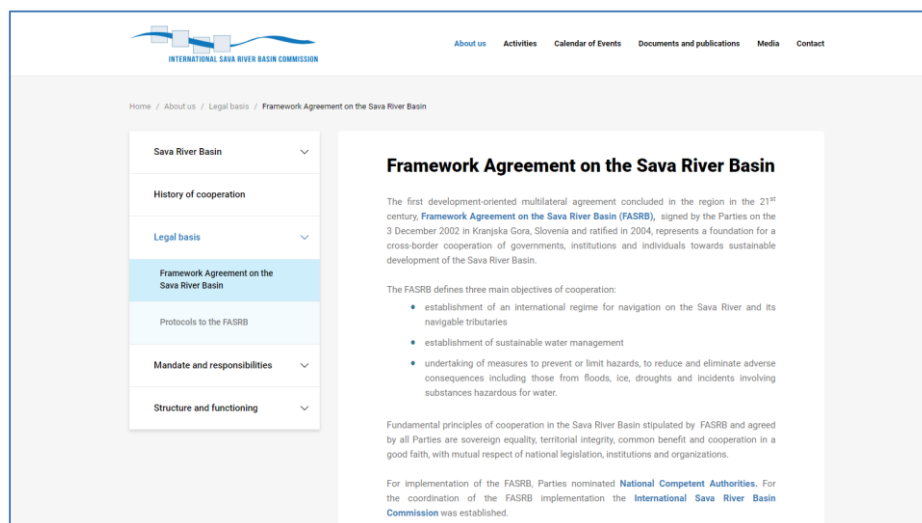
Табела 1. Преглед доступних станица у Сави ХИС-у

Тип мерне станице	BA	HR	MNE	RS	SI	Укупно
Хидролошке станице	107 (82)	131 (126)	11 (11)	33 (32)	32 (26)	314 (277)
Метеоролошке станице	76 (73)	49 (42)	5 (4)	14 (14)	76 (76)	220 (210)

На основу хидролошких и метеоролошких података Сава ХИС-а, које су доставили даваоци података из држава, Секретаријат је припремио Хидролошки годишњак за 2019. годину. Хидролошки годишњаци дају преглед основних података о одабраним хидролошким и метеоролошким станицама у сливу ријеке Саве, укључујући и сродне статистичке анализе. Доступни су на [интернет страници](#)⁴ Савске комисије.

4.3. Интернет страница и друштвене мреже Савске комисије

Нова интернет страница налази се на локалној хардверској инфраструктури у просторијама Савске комисије и доступна је широј јавности на енглеском и свим службеним језицима држава страна. Интернет страница садржи модеран интерфејс и високо унапређене функционалности са најновијим примијењеним стандардима (респонзивни веб дизајн, безбједносни стандарди, CMS и DMS рјешења прилагођена корисницима итд.). Процедуре за бекап садржаја Интернет странице потпуно су аутоматизоване у складу са постојећом логиком бекапа Сава ГИС система.

Слика 12. Нова интернет страница Савске комисије (www.savacommission.org)

⁴ <https://www.savacommission.org/documents-and-publications/hydrological-yearbooks/10371>

5. Међусекторска и развојна питања

Настојећи да испуни главни циљ Оквирног споразума, *постизање одрживог развоја слива ријеке Саве*, Савска комисија у сарадњи са националним, регионалним и међународним заинтересованим странама, посвећена је проналажењу могућности за олакшавање привредног развоја региона без угрожавања могућности будућим генерацијама.

Доприносећи напорима страна Оквирног споразума и Црне Горе да обезбиједи одржив привредни развој у сливу ријеке Саве, Савска комисија је уз помоћ Свјетске банке 2017. године припремила Заједнички акциони план за слив ријеке Саве који је послужио као основа за *Програм интегрисаног развоја коридора ријека Саве и Дрине (SDIP)*. SDIP је структурисан од следећих компоненти: (1) интегрисано управљање и развој коридора ријеке Саве; (2) интегрисано управљање и развој коридора ријеке Дрине; (3) припрема и управљање пројектима; и (4) регионалне активности. Земље укључене у SDIP су Босна и Херцеговина, Србија и Црна Гора, док регионалне активности спроводи Савска комисија.

Проблем финансирања одложио је почетак имплементације регионалних активности SDIP-а. Након дугог процеса припреме, уз изузетну подршку Свјетске банке, Уговор о бесповратним средствима GEF-а потписан је између Савске комисије и IBRD-а у августу 2022., а грант је постао ефикасан у новембру 2022. Поред тога, интензивна сарадња са Свјетском банком настављена је мисијама подршке и састанцима како би се расправљало о напретку по питању договорених кључних етапа у имплементацији регионалне компоненте SDIP-а (децембар 2022., март 2023.).

Осим наведеног, у финансијској 2022. години, у оквиру Савске комисије, активности су биле усмјерене на успостављање процедура за имплементацију и праћење пројеката. У складу с методолошким оквиром Свјетске банке, стандардним поступцима и посебним планом дјеловања Савске комисије и динамике захтијеване Уговором о додјели бесповратних средстава, успостављени су унутрашњи административни, организациони, финансијски механизми, као и механизми набавке. У том смислу, Савска комисија прошла је процесе регистрације у системе Свјетске банке за финансијско управљање пројектом (*Client Connection System*) и управљање набавкама (*STEP- Systematic Tracking of Exchanges in Procurement*). Поред тога, кренуле су припремне активности на самој имплементацији регионалне компоненте, односно израде регионалних планова и студија од великог значаја за цијели слив. У извјештајном периоду фокус је био на изради документације за надоградњу и даљи развој Сава FFWS-а, новој хидролошкој студији за цијели слив, студији о наносу, мастер плану одрживог развоја туризма и стратегији прилагођења на климатске промјене.

SDIP ће се имплементирати у двије фазе које се дјелимично преклапају, током десетогодишњег периода, стварајући могућности за знатно унапрјеђење и јачање стратешког регионалног дијалога, заједничког планирања, одрживог управљања и развоја заједничких водних ресурса у сливу ријеке Саве, чиме ће се знатно допринијети имплементацији Оквирног споразума.

6. Правна и финансијска питања

6.1. Правна питања

Оквирни споразум пружа врло ефикасну правну основу за сарадњу у региону, укључујући различите секторе држава страна, локалне органе власти и низ других заинтересованих страна. Тиме се побољшава сарадња, свијест, знање и капацитет на међусекторском и вишеслојном нивоу у свакој држави страни као и у регионалном контексту. Протоколи уз Оквирни споразум ближе одређују активности у одређеним областима сарадње. Тренутно су на снази четири протокола (види табелу у наставку).

Табела 2. Преглед статуса протокола уз Оквирни споразум

Протокол о	Потписан	На снази од
режиму пловидбе	Крањска Гора, 3. децембра 2002.	29. децембра 2004.
спречавању загађења вода узрокованог пловидбом	Београд, 1. јуна 2009.	8. октобра 2017.
заштити од поплава	Градишка, 1. јуна 2010.	27. новембра 2015.
управљање наносом	Брчко, 6. јула 2015.	8. октобра 2017.

Осим четири горе наведена протокола, нацрт *Протокола о ванредним ситуацијама* је предмет расправе у дужем временском периоду. Протокол обухвата неколико циљева усмјерених на утврђивање опасних активности, њихов карактер и могуће последице, превенцију, планирање у хитним случајевима, приправност и одговор, као и узајамну помоћ страна. Преговори о коначној хармонизацији очекују се чим све стране обавијесте Секретаријат о завршетку релевантних интерних правних процедура неопходних за почетак преговора.

Редовне правне активности у оквиру дјелокруга Савске комисије, током извјештајног периода укључивали су припрему различитих аката као што су уговори и одлуке, а настављен је и рад на припреми различитих врста докумената у оквиру пројеката у којима учествује Савска комисија (нпр. SHELTER и WACOM), укључујући документе везане уз припрему SDIP-а.

На међународном нивоу уложени су знатни напори на припреми меморандума о разумијевању са Свјетском метеоролошком организацијом (WMO) и Организацијом Уједињених нација за образовање, науку и културу (UNESCO). Више појединости наведено је у поглављу 7.

6.2. Финансијска питања

Буџет Савске комисије за финансијску 2022. годину, у укупном износу од 582.960,00 EUR донесен је Одлуком 5/22 на 59. сједници Савске комисије (Загреб, 15.-16. марта 2022.). Састоји се од редовних годишњих контрибуција држава страна и других прихода.

Приходи и расходи *Опитег фонда* у финансијској 2022. години приказани су у табели 3. односно табели 4. Салдо посебног и узајамног фонда приказан је у табели 5.

Табела 3. Приходи *Опитег фонда* у финансијској години 2022.

Извор прихода	Приход (EUR)
1 Обавезне контрибуције држава страна	547,960.00

	Босна и Херцеговина	136,990.00 ¹
	Хрватска	136,990.00 ²
	Србија	136,990.00 ³
	Словенија	136,990.00 ⁴
2	Пренос из Резервног фонда	0.00⁵
3	Разно	37,246.22⁶
Укупни приход		585,206.22
<i>Биљешке:</i>		
¹ Контрибуција је уплаћена 12. маја 2022.		
² Контрибуција је уплаћена у два једнака дијела, 06. априла и 20. априла 2022.		
³ Контрибуција је уплаћена 20. априла 2022.		
⁴ Контрибуција је уплаћена 22. априла 2022.		
⁵ Пренесени износ за покривање неочекиваних расхода		
⁶ Део посебних средстава за имплементацију: EU HORIZON 2020 – SHELTER, DTP – WACOM и Sava FFWS		

Табела 4. Расходи Општег фонда у финансијској 2022. години

Поглавље у буџету		Расходи ¹ (EUR)
1	Плате и накнаде за особље	482,267.59
2	Текући трошкови	21,280.38
3	Путни трошкови	6,270.06
4	Оперативни трошкови	28,856.33
5	Опрема	710.29
Укупни расходи		539,384.65²
<i>Биљешке:</i>		
¹ Износ расхода на дан 31. марта 2023.		
² У складу са финансијским правилима Савске комисије, остатак из Општег фонда прерасподјељује се у Резервни фонд.		

У финансијској 2022. години прилив у Посебни и узајамни фонд служио је за имплементацију текућих пројеката и покривање трошкова редовног функционисања и одржавања Сава FFWS-а. Појединости се налазе у сљедећој табели.

Табела 5. Посебни и узајамни фонд у финансијској години 2022

Посебни и узајамни фонд		Почетни биланс	Прилив	Расход	Баланс
1	SHELTER - Студија случаја Сава (EU HORIZON 2020)	43,955.57	33,926.77	29,787.84	48,094.5
2	Управљање ванредним ситуацијама у сливу ријеке Саве- WACOM (DTP)	8,271.03	57,694.42	65,961.27	4.18
3	Сава FFWS (стране FASRB-а и Црна Гора)	20,3695.42	142,248.4	62,768.53	283,175.29
4	Програм интегрирани развоја коридора ријеке Саве и Дрине (SDIP)	0	450,005.49	0.11	450,005.38
5	Можете ли чути нашу реку - Сава и Schelde Сарадња парламената младих - ERASMUS+	0	16,820.63	4,762.07	12,058.56
6	Посебни и узајамни фонд БиХ	29,458.88	5.24	0	29,464.12
Укупно		285,380.9	700,700.95	163,279.82	822,802.03

У складу са Финансијским правилима Савске комисије извршена је редовна ревизија финансијског пословања Савске комисије за финансијску 2021. годину, са општим закључком да је финансијско пословање уредно и у складу са правилима и прописима Савске комисије и општим рачуноводственим начелима. Савска комисија прихватила је Извјештај о ревизији финансијског пословања у финансијској 2021. години на својој 61. сједници (27. - 28. октобра 2022.).

7. Сарадња и укључивање заинтересованих страна

7.1. Сарадња са међународним, националним и локалним институцијама

Савска комисија одржава добре контакте и сарадњу са различитим тијелима ЕУ, уз активно учествовање у активностима у њиховој организацији, укључујући састанке радних тијела, као и догађајима које се организују кроз пројекте који су финансирани средствима ЕУ, а који су тражили и добили подршку Савске комисије. Савска комисија је такође наставила активно учешће у имплементацији *Стратегије ЕУ за Дунавску регион*, посебно у оквиру приоритетне области 1А – Унутрашњи пловни путеви, приоритетне области 4 - Обнављање и одржавање квалитета вода и приоритетне области 5 - Управљање еколошким ризицима.

Сарадња са UNECE-ом настављена је и редовним учествовањем Савске комисије у оквиру његових радних група и других догађаја попут радионица и округлих столова.

Плодна сарадња настављена је са UNESCO-ом, углавном кроз заједнички рад на пројекту SHELTER. У циљу даљег унапрјеђивања, UNESCO и Савска комисија израдили су нацрт Меморандума о разумијевању и очекује се да ће потписивање бити организовано 2024. године.

Након дугогодишње успјешне сарадње и заједнички спроведених активности у области хидролошких и метеоролошких питања, Савска комисија и Свјетска метеоролошка организација (WMO) потписали су Меморандум о разумијевању 15. септембра 2022. године.

Слика 13. Меморандум о разумијевању између ISRBC-а и WMO-а | Свечаност потписивања, г. Петери Талас, главни секретар у име WMO-а (десно) и г. Драган Зељко, извршни секретар у име ISRBC-а (лијево)

Меморандум о разумијевању између Савске комисије и WMO посебно подржава активности везане за сарадњу у пројектном планирању и имплементацији, размјени знања, искуства, добрих пракси и резултата научних, истраживања и развојних пројеката и заједничког рада на промовисању размјене података и информација на регионалном и глобалном нивоу. Као први конкретан резултат сарадње, слив ријеке Саве биће ускоро интегрисан као једно од пилот подручја у оквиру хидролошко-посматрачког система WMO, преко Сава ХИС-а.

На нивоу слива, поред националних институција одговорних за имплементацију Оквирног споразума, одржава се сарадња са другим организацијама, као што су агенције за воде, хидрометеоролошки заводи, агенције за унутрашње пловне путеве, лучке капетаније, регистри бродова, регионалне привредне коморе, туристичке организације, факултети и институти који се баве природним и техничким наукама итд. Осим институција држава страна, остварена је добра сарадња са релевантним тијелима Црне Горе, посебно у сврху израде другог Плана управљања сливом, хидролошких годишњака и активности везаних уз Сава FFWS.

С обзиром на значај укључености заинтересованих страна у оквиру активности Савске комисије, током цјелокупног извјештајног периода одржава се сарадња са релевантним институцијама, невладиним организацијама и локалним актерима из слива. Активно укључивање заинтересованих страна осигурава се у континуитету, прије свега за институције/организације са статусом посматрача у Савској комисији. Попис посматрача у Савској комисији дат је у наредној табели.

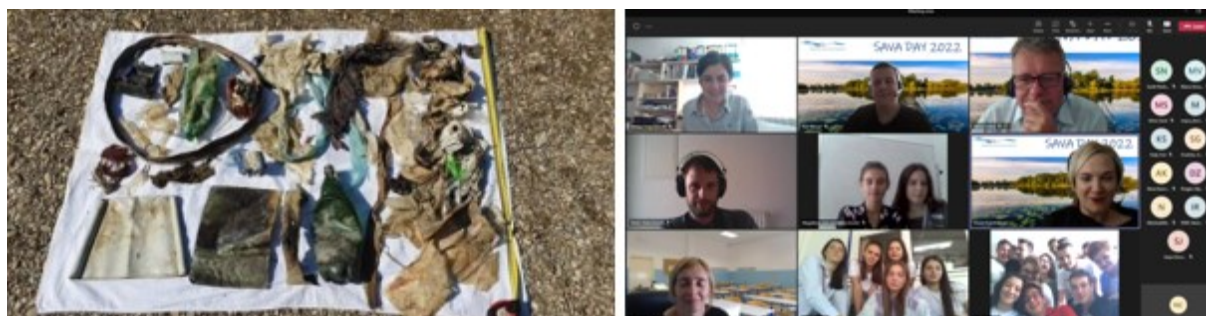
Табела 6. Посматрачи у Савској комисији (статус 31. марта 2023.)

Назив	Статус	Интернет-мјесто
Влада Републике Сјеверне Македоније	Трајан	https://vlada.mk
ICPDR	Трајан	www.icpdr.org
Дунавска комисија	Трајан	www.danubecommission.org
Транспортна заједница	Трајан	www.transport-community.org
GWP CEE	Привремен	www.gwp.org/en/GWP-CEE
WWF Adria	Привремен	www.wwfadria.org
Фондација EuroNatur	Привремен	www.euronatur.org

7.2. Обиљежавање Дана Саве 2022. и укључивање младе генерације

Слоган Дана Саве 2022. био је "Заштитите наше ријеке од пластике и микропластике!". На тему проблема пластике Савска комисија је, заједно са Националним институтом за биологију и Институтом за воде Словеније, 1. јуна 2022. организовала *online* округли сто уз учествовање школа које сарађују у савском Парламенту младих и које су представиле резултате мониторинга на одабраним локацијама на Сави, који је извршен током априла 2022. Заједнички закључак више од 80 учесника је да пластика представља значајну пријетњу нашем окружењу, са поруком да свака особа на свијету, а посебно млади људи, треба да допринесу смањењу употребе пластике промјеном понашања, док би индустрија требала да користи еколошки прихватљивије материјале гдје год је то могуће, бринући се за будућност нових генерација.

Вијест о прослави Дана Саве је објављена у различитим медијима као што су: [24 ur-Čas za zemljo](#), [Jutarnji list](#), [Večernji list](#), [SEEBiz](#), [Ekovjesnik](#), [ONASA](#), [Business magazin](#) и на Интернет страници [Министарства gospodarства и одрживог развоја Хрватске](#).

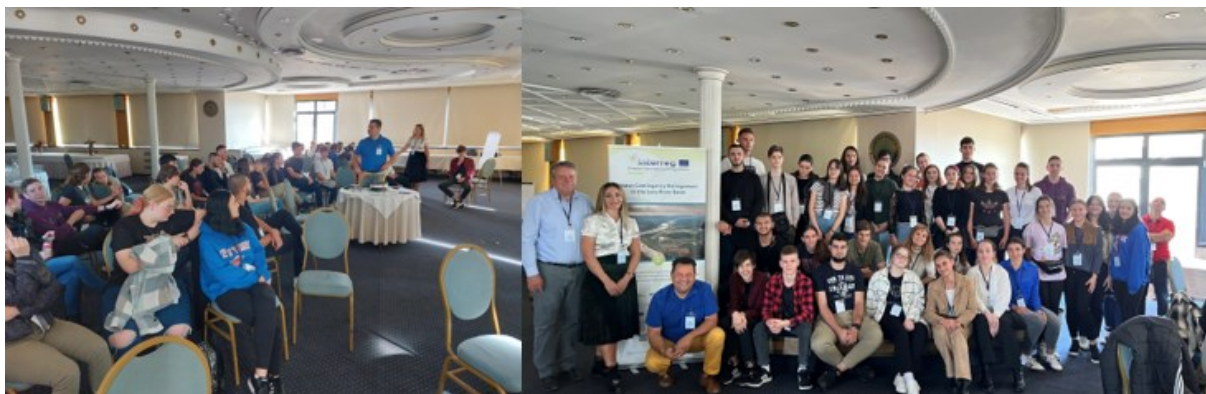
Слика 14. Кампања мониторинга пластике (април 2022.) и округли сто (1. јун 2022.)

Десети Парламент младих са слива Саве, одржан у Београду између 13. и 15. октобра 2022. године, окупио је више од 50 ученика и њихових ментора из средњих школа из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине и Србије. Организован је уз подршку WACOM пројеката.

За учествовање на догађају одабране су сљедеће школе:

- БИЦ Љубљана-Прехрамбена школа, Љубљана (SI)- 2 екипе,
- Економска, трговачка и угоститељска школа, Самобор (HR),
- Гимназија Сесвете, Сесвете (HR),
- Средња струковна и техничка школа, Градишка (BA),
- Мјешовита средња школа "Хазим Шабановић", Високо (BA) и
- Гимназија Црњански Београд (RS).

Слоган овогодишњег Парламента младих био је “Управљајмо ванредним ситуацијама” с циљем подизања свијести људи, нарочито младих, о поступцима и начинима реаговања и понашања у случају акцидентних загађења и поплава, а тиме и минимизирање опасности за људе, имовину и природу.

Слика 15. Учесници 10. савског Парламента младих

Више информација о Парламенту младих доступно је на интернет страници [Парламента](https://sava-youthparliament.com/)⁵.

Млади су такође укључени у пројекат "Чујете ли наше ријеке? – Сарадња парламената младих Саве и Scheldt-а", финансираног из програма ERASMUS⁺ EY. Пројекат је започео у марту 2022. године, а координатор пројеката је GoodPlanet из Белгије док је Савска комисија пројектни партнер. Главни циљ пројекта је био окупљање младих из 7 европских земаља (SI, HR, BA, RS, BE, FR и NL) како би заједнички истражили и дали мишљење о рјешењима за питања повезана са климатским промјенама и учили из међусобних искустава. Од два студијска путовања планирана пројектом, једно је већ реализовано – студијско путовање у Гент (Белгија), које је одржано од 6. до 12. септембра 2022. године. Учествовало је 10 учесника из савског Парламента младих, а 10 из Парламента младих Scheldt -а. Програм је укључивао едукацију о подкастима и интервјуима, предавања на Универзитету у Генту, посјету Парку природе Zwin, анализе квалитета воде и многе друге занимљиве активности.

⁵ <https://sava-youthparliament.com/>

Слика 16. Студијска посјета Генту (БЕ) у септембру 2022.

Други студијски излет одржаће се у Загребу од 21. до 27. априла 2023. године. Програм ће укључивати едукацију о монтажи видеа, предавање о климатским промјенама које ће одржати стручњак WMO-а, посјету Парку природе Лоњско поље и слатководном акваријуму у Карловцу, радионицу уличне умјетности и још неке активности међукултурне размјене.

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ I: Списак чланова и замјеника чланова Савске комисије

Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина		
Зоран Андрић	Члан	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
Ванда Медић	Замјеница члана	Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине
Република Хрватска		
Душка Кунштек	Чланица Председавајућа	Министарство мора, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
Елизабета Кос	Замјеница чланице	Министарство gospodarства и одрживог развоја Републике Хрватске
Република Србија		
Наташа Милић	Чланица до 16. марта 2023.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије
Маја Грбић	Чланица од 16. марта 2023.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије
Вељко Ковачевић	Замјеник чланице до 16. марта 2023.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
Предраг Петровић	Замјеник чланице од 16. марта 2023.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
Република Словенија		
Митја Брицел	Члан	Министарство природних ресурса и просторног уређења Републике Словеније
Мојца Дежелак	Замјеница члана до 9. фебруара 2023.	Министарство спољних и европских послова Републике Словеније
Тања Мишкова	Замјеница члана од 9. фебруара 2023.	Министарство спољних и европских послова Републике Словеније

ПРИЛОГ II: Списак националних институција одговорних за имплементацију Оквирног споразума

	Институција	Подаци за контакт
Босна и Херцеговина		
1.	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине	Трг Босне и Херцеговине 1, 71000 Сарајево Тел: +387 33 219 923
2.	Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине	Мусала 9, 71000 Сарајево Тел: +387 33 219 923
3.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске	Трг Републике Српска 1, 78000 Бањалука Тел: + 387 51 338 415
4.	Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	Марка Марулића 2, 71000 Сарајево Тел: +387 33 726 551
5.	Министарство саобраћаја и веза Републике Српске	Трг Републике Српска 1, 78000 Бањалука Тел: +387 51 339 404
6.	Федерално министарство промета и комуникација	Браће Фејића бб, 88.000 Мостар Тел: +387 36 550 025
7.	Министарство просторног планирања, грађевинарства и екологије Републике Српске	Трг Републике Српска 1, 78000 Бањалука Тел: +387 51 339 487
8.	Федерално министарство околиша и туризма	Марка Марулића 2, 71000 Сарајево Тел: +387 33 726 700
9.	Влада Брчко Дистрикта	Булевар мира 1, 76100 Брчко Тел: +387 49 240-600
Република Хрватска		
1.	Министарство мора, промета и инфраструктуре Републике Хрватске	Присавље 14, 10000 Загреб Тел: +385 1 6169 111
2.	Министарство gospodarства и одрживог развоја Републике Хрватске	Радничка цеста 80, 10000 Загреб Тел: +385 1 3717 111
Република Србија		
1.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије	Булевар Уметности 2а 11070 Нови Београд Тел: +381 11 2013 360
2.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије	Немањина 22-26, 11000 Београд Тел: +381 11 3619 833
3.	Министарство спољних послова Републике Србије	Кнеза Милоша 24-26.11000 Београд Тел: +381 11 3616 333

	Институција	Подаци за контакт
4.	Министарство заштите животне средине Републике Србије	Омладинских Бригада 1, 11070 Нови Београд Тел: +381 11 3110 271
5.	Републички хидрометеоролошки завод Србије	Кнеза Вишеслава 66, 11000 Београд Тел: +381 11 3050 864
6.	Републички геодетски завод	Булевар Војводе Мишића 39, 11000 Београд Тел: +381 11 265 22 22
Република Словенија		
1.	Министарство природних ресурса и просторног уређења Републике Словеније	Дунајска цеста 47, 1000 Љубљана Тел: +386 1 478 70 00
2.	Министарство спољних и европских послова Републике Словеније	Прешернова цеста 25, 1000 Љубљана Тел: +386 1 478 20 00
3.	Министарство економије, туризма и спорта Републике Словеније	Котникова улица 5, 1000 Љубљана Тел: +386 1 400 33 11
4.	Министарство инфраструктуре Републике Словеније	Тржашка цеста 19, 1000 Љубљана Тел: +386 1 478 80 00

ПРИЛОГ III: Списак догађаја у организацији/коорганизацији Савске комисије у финансијској 2022. години

Догађај	Датум	Начин одржавања/ мјесто	Организатор
SHELTER пројект – 4. састанак Радне групе за наставак спровођења пројекта	05. април 2022.	Видео линк	Савска комисија
47. састанак PEG RBM	12. април 2022.	Видео линк	Савска комисија
3. састанак Управљачке групе Сава FFWS	13. април 2022.	Видео линк	Савска комисија
Сава FFWS Међународна вјежба за управљање ИТ системом	21. април 2022.	Видео линк	Савска комисија
WACOM пројект ⁶ штабне вјежбе	12. мај 2022. – SI 18.-19. мај 2022. – HR 23.-24. мај 2022. – BA	Хибридни састанак	WACOM пројектни партнери
3. састанак Сава FFWS Међународног тима за развој	24. мај 2022.	Видео линк	Савска комисија
3. састанак Сава FFWS Међународног тима за подршку	25. мај 2022.	Видео линк	Савска комисија
3. састанак Сава FFWS Међународног тима за прогнозу	26. мај 2022.	Видео линк	Савска комисија
3. састанак Техничке групе Сава FFWS	25. август 2022.	Видео линк	Савска комисија
Дан ријеке Саве 2022. – округли сто на тему “Заштитите наше ријеке од пластике и микропластике”	01. јун 2022.	Видео линк	Савска комисија, НИБ, Институт за воде (SI)
60. сједница Савске комисије	30. јун - 01. јул 2022.	Хибридни састанак	Савска комисија
48. састанак PEG RBM	21. септембар 2022.	Видео линк	Савска комисија
13. пратећи састанак о Заједничкој изјави о водећим начелима за унутрашњу пловидбу и заштиту животне средине у сливу ријеке Дунав	14.-15. септембар 2022.	Будимпешта	Савска комисија, DC, ICPDR
10. Парламент младих слива ријеке Саве	13.-15. октобар 2022.	Београд	Савска комисија, WACOM пројектни партнери
WACOM пројект националне радионице	19. октобар 2022- SI 25. октобар 2022- HR 26. октобар 2022- BA 05. децембар 2022- RS	Хибридни састанак	WACOM пројектни партнери
26. састанак PEG APC	24. октобар 2022.	Видео линк	Савска комисија
61. сједница Савске комисије	27.-28. октобар 2022.	Хибридни састанак	Савска комисија
25. састанак PEG GIS	03. новембар 2022.	Видео линк	Савска комисија

⁶ За пројекат су наведени само кључни догађаји

Догађај	Датум	Начин одржавања/ мјесто	Организатор
WACOM пројект завршна конференција	15. новембар 2022.	Хибридни састанак - Сарајево	WACOM пројектни партнери
SHELTER пројект – студијска посјета Радне групе за наставак спровођења пројекта	11-14. септембар 2022.	Низоземска	Савска комисија, УНЕСЦО
4. састанак Сава FFWS Међународног тима за подршку	11. октобар 2022.	Видео линк	Савска комисија
46. састанак PEG FP	13. октобар 2022.	Хибридни састанак	Савска комисија
4. састанак Сава FFWS Међународног тима за развој	14. октобар 2022.	Видео линк	Савска комисија
4. састанак Техничке групе Сава FFWS	07. новембар 2022.	Хибридни састанак	Савска комисија
4. састанак Управљачке групе Сава FFWS	24. новембар 2022.	Видео линк	Савска комисија
9. састанак страна Оквирног споразума о сливу ријеке Саве	09. децембар 2022.	Загреб	Министарство мора, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
SHELTER пројект – 6. Сава <i>Open Lab</i> радионица дионика	14. децембар 2022.	Видео линк	Савска комисија, УНЕСЦО
5. састанак Сава ФФВС Међународних тимова	25. јануар 2023.	Видео линк	Савска комисија
SHELTER пројект – завршна сесија Радне групе за наставак спровођења пројекта	07. фебруар 2023.	Видео линк	Савска комисија
49. састанак PEG RBM	21. фебруар 2023.	Видео линк	Савска комисија
27. састанак PEG APC	22. фебруар 2023.	Видео линк	Савска комисија
47. састанак PEG FP	23. фебруар 2023.	Видео линк	Савска комисија
25. састанак PEG NAV	27. фебруар 2023.	Видео линк	Савска комисија
62. сједница Савске комисије	09-10. март 2023.	Хибридни састанак	Савска комисија
26. састанак PEG GIS	14. март 2023.	Видео линк	Савска комисија
Вебинар "Рјешења заснована на природи - Радимо с природом!"	30. март 2023.	Видео линк	Савска комисија, GWP СЕЕ и Универзитет у Београду

ПРИЛОГ IV: Списак пројеката повезаних са Оквирним споразумом који су завршени или су у току у финансијској 2022. години

Бр.	Назив пројекта	Статус	Кратак опис / период спровођења	Водећи партнер(и)/ Консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
1	Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници - SHELTER	Активан	<p>Започео у јуну 2019.;</p> <p>Период спровођења 4 године;</p> <p>Почетни састанак одржан 13.-14. јуна 2019.;</p> <p>Одржано укупно пет радионица интересних група у вези са студијом случаја Саве (отворена лабораторија);</p> <p>Успостављена Радна група за праћење имплементације пројекта која укључује представнике надлежних институција (управљање културном баштином и поплавама) из 5 савских земаља. Одржана три састанка групе.</p> <p>Прикупљени подаци о културним добрима у подручјима с потенцијалним ризиком од поплава.</p> <p>Купљена ИТ опрема и дорађен Сава ГИС, укључујући интеграцију прикупљених података.</p> <p>Припремне активности за спровођење анализе утицаја поплава на потенцијално угрожена културна добра у току. Савска комисија укључена је у развој свих других задатака на нивоу пројекта.</p>	Тесналиа, ЕС/ Савска комисија је пројектни партнер	5,999.448 (Савска комисија - 209.365)	Н2020
2	План управљања непредвиђеним ситуацијама за слив ријеке Саве - WACOM	Завршен	<p>Пројект WACOM одобрен је у оквиру 3. позива за подношење приједлога пројеката Дунавског транснационалног програма (DTP). Водећи партнер је Универзитет у Љубљани, док су партнери на пројекту водoprивреде, институције из области пловидбе и цивилне заштите из савских земаља те Савска комисија.</p> <p>Пројект је започео 1. јула 2020. и финализиран је 31. децембра 2022. (30 мјесеци). Најважније имплементиране активности су:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Развој модела за ширење нафтне мрље • Развој алата Система за управљање акцидентима (Алати за размјену информација и координацију) 	Универзитет у Љубљани/ Савска комисија као пројектни партнер	1,570.581 (Савска комисија- 214.820)	DTP

Бр.	Назив пројекта	Статус	Кратак опис / период спровођења	Водећи партнер(и)/ Консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
			<p>институција у транснационалном контексту због акцидентних ситуација)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Надоградња Сава ГИС система кроз имплементацију APC и NAV модула • Провођење <i>штабних</i> вјежби (сектори управљања водама, цивилне заштите и пловидбе) • Развој стратегија за хитне случајеве (Сава STEER) • Комуникационе активности (нпр. билтени, чланци у новинама и билтенима, видео, радионице, конференције, презентације на > 50 догађаја, Парламент младих са слива ријеке Саве итд.) 			
3	Пројекат “Can you hear our rivers? - the Sava and Scheldt Youth Parliaments Cooperation”	Активан	<p>Пројект “Can you hear our rivers? - the Sava and Scheldt Youth Parliaments Cooperation” одобрен је од стране програма ERASMUS + Европске уније. Главни циљ пројекта је окупљање младих људе из 7 европских земаља (SI, HR, BA, RS, BE, FR и NL) како би учили једни од других, заједно истраживали и размишљали о рјешењима за питања повезана с климатским промјенама. Пројект је започео у мају 2022., а у септембру 2022. организовано је студијско путовање у Гент (BE). У априлу 2023. предвиђена је студијска посјета Републици Хрватској.</p>	GoodPlanet Belgija	60	ERASMUS +

ПРИЛОГ V: Списак спољних пројеката које помаже Савска комисија који су завршени или су у току у финансијској 2022. години

Бр.	Назив пројекта	Статус	Кратак опис	Буџет (к€)	Извор финансирања	Улога Савске комисије
1	Regenerating ecosystems with Nature-based solutions for hydro-meteorological risk reduction - RECONNECT (Регенерација екосистема с природним рјешењима за смањење хидрометеоролошког ризика)	У току септембар 2018. - август 2023.	<p>Циљ RECONNECT пројекта је допринос европском референтном оквиру за природна рјешења (NBS) показивањем, упућивањем и унапређивањем великих NBS-ова те потицањем нове културе "планирања кориштења земљишта" која на одржив начин повезује смањење ризика с локалним и регионалним развојним циљевима.</p> <p>Пројект се ослања на мрежу студија случаја међу којима су ријеке Брегана, Врбања, Јадар и Тамнава одабране као студије случаја у сливу ријеке Саве гдје је тренутно у току израда претходне студије изводљивости и активности на размјени знања.</p>	15,400	ЕУ Н2020	Посматрач
2	Пројект "FAIRway works! in the Rhine-Danube Corridor"	У току март 2020. - децембар 2023.	<p>Пројектом ће се додатно уклонити постојећа уска грла надоградњом преводница, стварањем и надоградњом инфраструктуре привезишта, као и побољшањем пловности кроз активности хидролошких служби:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Надоградња преводнице Ђердап 2 (Србија); • Надоградња 3 јавна привезишта (Горња Аустрија, Доња Аустрија и Беч); • Набава 2 вишенамјенска брода за обиљежавање (Аустрија и Србија) и 1 геодетског брода (Србија) и 100 модерних плутача с AIS модулима за ријеку Саву. <p>Тренутни статус: За аустријску секцију Дунава набављена је опрема за побољшање водног пута. Први дио ове опреме у употреби је од прољећа 2021. године у виду барже „Vojenleger 2“ за обиљежавање пловног пута.</p>	42,576	CEF	Савјетодавн и одбор

Бр.	Назив пројекта	Статус	Кратак опис	Буџет (к€)	Извор финансирања	Улога Савске комисије
3	Припрема радова FAIRway 2 у коридору Рајна-Дунав	У току јул 2020. - април 2024.	<p>Студија је заједнички пројект Аустрије, Хрватске и Србије, који</p> <ul style="list-style-type: none"> • доноси листу навигационих и еколошких обиљежја заједничке хрватско-српске дионице Дунава, што ће заједно са дубинском анализом помоћи идентификацију могућих будућих радова, њихових варијанти као и могућих наредних корака за будуће интегрисане пројекте ријечног инжењерства, • спецификује даље функционалности транснационалног система управљања водним путевима (WAMOS), • развија побољшану методу за координацију интересних група, • припрема студије за процјену потреба сектора комерцијалног водног саобраћаја за надоградњу/изградњу привезишта на Дунаву и Сави, за Аустрију, Хрватску и Србију, • поставља основу за будуће провођење у оквиру предвиђеног пројекта FAIRway Dunav 2 <p>Тренутни статус: Потписан је Уговор о мониторингу заједничке дионице HR-RS. Српски партнер проводи тендерску процедуру. Уговор се очекује у јесен 2023.</p>	3,292	ЦЕФ	Савјетодавни одбор
10	Платформа за провођење NAIADES-PLATINA 3	У току јануар 2021. - јун 2023.	PLATINA 3 чини мост према будућим потребама истраживања, иновација и спровођења у промету унутрашним водним путевима у Европи. Дефинисањем оквира за будућу унутрашњу пловидбу у Европи	1,999	ЕУ Н2020	Савјетодавни одбор

Бр.	Назив пројекта	Статус	Кратак опис	Буџет (к€)	Извор финансирања	Улога Савске комисије
			<p>утврдиће се и развојни пут за унутрашњу пловидбу у дунавској регији.</p> <p>Кључни стручњаци и интересне групе су партнери конзорцијума у PLATINI 3, обезбјеђујући потребно стручно знање и помоћ спровођењу: сектор и бродари, државе чланице и ријечне комисије, управе пловних путева, институти за образовање и оспособљавање, Waterborne Technology Platform (Sea Europe), радници, центри стручности.</p> <p>Завршни догађај пројекта одржан је у Бриселу у марту 2023., док се финализација пројекта очекује у јуну 2023. Наредни пројект-Platina 4 очекује се да започне у јануару 2024. Фокус наредног пројекта је ипак ужи јер је посебно усмјерен на имплементацију рјешења, углавном у области прелаза на постизање нултих емисија и дигитализацију обзиром на драстично смањење емисија и циљева промјене видова превоза.</p>			
11	Improving water quality in the Danube River and its tributaries by integrative floodplain management based on Ecosystem Services - IDES (Побољшање квалитета воде у Дунаву и његовим притокама интегративним управљањем поплавним подручјима на бази услуга екосистема)	У току јул 2020. - децембар 2022.	Главни циљ IDES-а је побољшање управљања квалитетом воде дуж Дунава и његових притока примјеном интегративног управљања поплавним подручјима (IDES алат) који се базира на услугама екосистема. Очекивана промјена је побољшано спровођење управљања квалитетом воде у дунавском региону ублажавањем сукоба и показивањем синергија међу различитим друштвеним интересима у поплавним подручјима, а тиме и утврђивањем одрживих, ефикасних и интегративних могућности управљања.	1581,3	DTP	Придружен и стратешки партнер
12	Tackling hazardous substances pollution in the Danube River Basin by Measuring, Modelling-based Management and Capacity building- Danube Hazard m3c	У току јул 2020. - децембар 2022. Продужен до марта 2023.	Циљ пројекта је утирање пута трајној и ефикасној транснационалној контроли и смањењу загађења воде опасним материјама у сливу Дунава. Побољшаним разумијевањем статуса и усклађеним институционалним капацитетима који ће произаћи из пројектних активности побољшаће се тако да се загађење хазардним	2597,5	DTP	Придружен и стратешки партнер

Бр.	Назив пројекта	Статус	Кратак опис	Буџет (к€)	Извор финансирања	Улога Савске комисије
	(Рјешавање проблема загађења опасним материјама у сливу ријеке Дунав мјерењем, управљањем на бази моделирања и изградњом капацитета)		супстанцама рјешава у Плану управљања слива ријеке Дунав, у плановима управљања подсливовима и националним плановима управљања ријечним сливовима.			
13	Израда Студије процјене утицаја на животну средину и пројекта за захват: Побољшање пловидбених услова ријеке Саве од ркм. 300 до ркм. 329 (Пројект Јаруге-Нови Град)	У току Започео у 2018.	Рехабилитација најкритичније дионице пловног пута ријеке Саве на дионици Јаруге-Нови Град. Носилац пројекта је Република Хрватска уз помоћ Босне и Херцеговине, а у склопу пројекта планира се спровођење следеће активности: <ul style="list-style-type: none"> • студија процјене утицаја на животну средину • израда пројектне документације за побољшање пловидбених услова на ријеци Сави Тренутни статус: Студија процјене утицаја на животну средину је одобрена јер је оцијењена прихватљивом за животну средину и еколошку мрежу уз примјену мјера заштите животне средине. Наставак активности са следећим Форумом интересних група требао би се спровести у финансијској години 2023.	650	CEF	Организација и реализација састанака Форума интересних група

ПРИЛОГ VI: Списак скраћеница

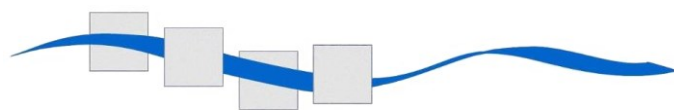
AEWS	Систем раног упозоравања на опасност од акцидента (Accident Emergency Warning System)
AMI	Подручје од заједничког интереса за заштиту од поплава (Area of mutual interest for flood protection)
APC	Спрјечавање и контрола несрећа (Accident Prevention and Control)
APSFR	Подручја потенцијалног значајног ризика од поплава (Areas of Potential Significant Flood Risk)
BA, BiH	Босна и Херцеговина
BE	Белгија
CCNR	Централна комисија за пловидбу Рајном (Central Commission for the Navigation of the Rhine)
CESNI	Европски одбор за израду стандарда унутрашње пловидбе (European Committee for drawing up standards in inland navigation)
CEVNI	Европска правила за унутрашње водне путеве (European Code for Navigation)
CMS	Систем за управљање садржајем (Content Management System)
DC	Дунавска комисија (Danube Commission)
DMS	Систем за управљање документима (Document Management System)
DTP	Дунавски транснационални програм (Danube Transnational Programme)
EG	Стручна група (Expert Group)
EIB	Европска инвестициона банка (European Investment Bank)
EY	Европска унија
FASRB	Оквирни споразум о сливу ријеке Саве (Framework Agreement on the Sava River Basin)
FFWS	Систем предвиђања и упозоравања на поплаве (Flood Forecasting and Warning System)
FIN	Финансијска питања
FY	Финансијска година
FP	Превенција поплава (Flood prevention)
FR	Француска
FRM	Управљање ризицима од поплава (Flood Risk Management)
GEF	Глобални фонд за животну средину (Global Environment Facility)
ГИС	Географски информациони систем (Geographic information system)
GWP CEE	Глобално партнерство за воде - Средња и Источна Европа (Global Water Partnership Central and Eastern Europe)
ХИС	Хидролошки информациони систем (Hydrological Information System)
HR	Република Хрватска

IBRD	Међународна банка за обнову и развој (International Bank for Reconstruction and Development)
ICPDR	Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав (International Commission for the Protection of the Danube River)
ISRBC, Савска комисија	Међународна комисија за слив ријеке Саве (International Sava River Basin Commission)
MNE	Црна Гора
MoP	Састанак страна (Meeting of the Parties)
HAB	Пловидба (Navigation)
NL	Холандија
ПЕГ	Стална стручна група (Permanent Expert Group)
PFRA	Прелиминарна процјена ризика од поплава у сливу ријеке Саве
PIAC	Главни међународни центар за узбуњивање (Principal International Alert Center)
PBM	Управљање ријечним сливом (River Basin Management)
RS	Република Србија
SDIP	Програм интегрисаног развоја коридора Саве и Дрине (Sava and Drina Rivers Corridors Integrated Development Program)
SF	Форум интересних група (Stakeholders Forum)
SHELTER	Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници (Sustainable Historic Environments holistic reconstruction through Technological Enhancement and community based Resilience)
SI	Република Словенија
UNECE	Економска комисија Уједињених нација за Европу (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
WACOM	Управљање непредвиђеним ситуацијама у сливу ријеке Саве (Water Contingency Management in the Sava River Basin)
WBIF	Инвестициони оквир за западни Балкан (Western Balkans Investment Framework)
WFD	Оквирна директива о водама (Water Framework Directive)
WMO	Свјетска метеоролошка организација (World Meteorological Organization)
WWF	Свјетски фонд за природу (World Wide Fund for Nature)

INTERNATIONAL SAVA RIVER BASIN COMMISSION